Cijfers pensioenfonds voor dierenartsen aanleiding voor verder onderzoek

Krapte op de arbeidsmarkt door uitstroom uit praktijk?

TEKST **DANSE SONNEVELD**

In de veterinaire sector lijkt krapte op de arbeidsmarkt te heersen, vacatures staan soms lang open en werkgevers hebben moeite om de vacatures überhaupt gevuld te krijgen. Cijfers verkregen uit onderzoek in het buitenland laten zien dat soms wel tot 50 procent van de praktiserende dierenartsen binnen vijf jaar na afstuderen een carrièreswitch maakt naar een baan buiten de praktijk. Maar geldt dit ook voor de Nederlandse veterinaire arbeidsmarkt? Is er ook in Nederland sprake van een uitstroom van dierenartsen uit de praktijk? Is er eigenlijk wel sprake van een probleem?

Dit zijn vragen die ook door het bestuur van het Pensioenfonds voor Dierenartsen (SPD) besproken worden. Het pensioenfonds voert een collectieve pensioenregeling uit van, voor en door dierenartsen in Nederland. Deelname aan de regeling is wettelijk verplicht voor alle dierenartsen werkzaam in de praktijk en hiervoor is voldoende draagvlak noodzakelijk. Het is belangrijk voor het fonds om te weten welke (demografische) veranderingen plaatsvinden binnen de groep actieve deelnemers om een regeling uit te kunnen voeren die aansluit op de behoefte van de dierenartsen en ook betaalbaar is. Reden genoeg om een aantal cijfers op een rij te zetten. Over de jaren 2007 tot 2019 is een analyse uitgevoerd op een aantal verschillende gebieden. Belangrijk om te weten is dat de focus hierbij ligt op de actieve deelnemers: de dierenartsen die werkzaam zijn in de praktijk en dus, wettelijk verplicht, premie afdragen aan SPD.

ANALYSE ACTIEVE DEELNEMERS

De eerste cijfers liggen precies binnen de verwachting. In 2009 was de verhouding tussen man en vrouw binnen de groep actieve deelnemers 50/50, in 2019 is twee derde van de actieve deelnemers vrouw.

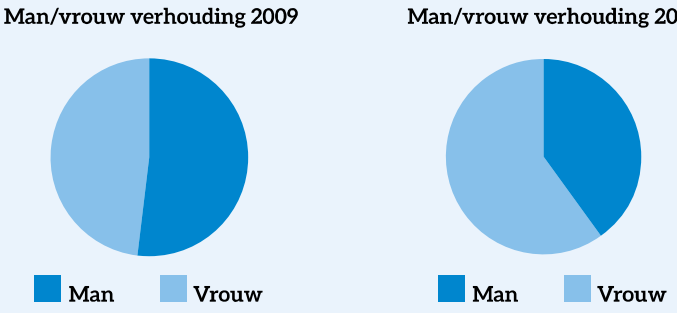

Het wordt spannender wanneer we een analyse loslaten op het totaal aantal actieve deelnemers. Sinds 2007 is het aantal actieve deelnemers jaarlijks toegenomen. Dit komt onder andere door het groeiende aantal eerste aanmeldingen bij het fonds. Het is niet uit deze cijfers af te leiden wat het aantal parttime werkende dierenartsen is en hoeveel uren ze exact werkzaam zijn in de praktijk. Het gestegen aantal vrouwen geeft aanleiding om te denken dat het aantal parttimers ook toeneemt en het is niet te zeggen of er ondanks het gestegen totaal aantal praktiserend dierenartsen toch een relatief tekort ontstaan is.

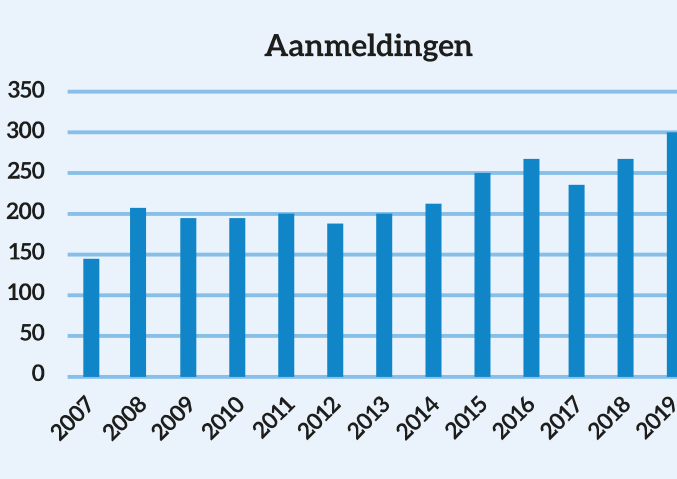

Daartegenover staat een substantiële uitstroom uit de praktijk. Sinds 2007 schommelt het aantal dierenartsen dat stopt met premie afdragen rond de tweehonderd. Deze collega's stoppen, soms tijdelijk, met het werk in de praktijk. Er is geen sprake van een jaarlijkse toename van praktijkverlaters, ook keert een groot deel op enig moment terug naar de praktijk. Jaarlijks starten circa honderd dierenartsen weer met werken in de praktijk. Het is opvallend om te zien dat de meeste dierenartsen die stoppen met premie afdragen deze stap zetten tussen een en vijf jaar na het afstuderen.

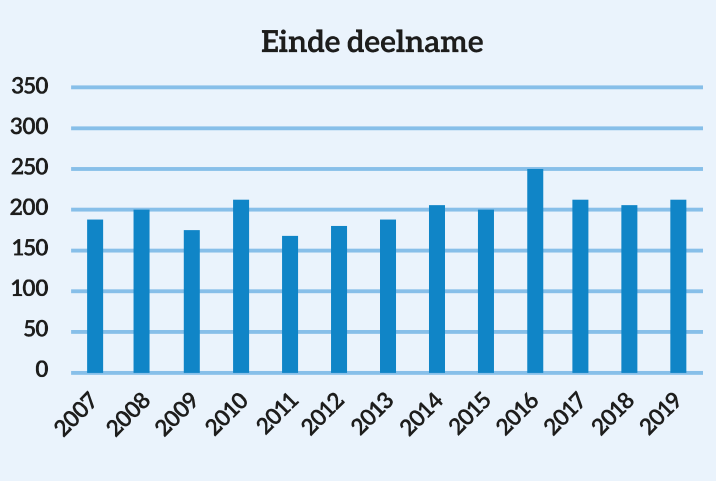

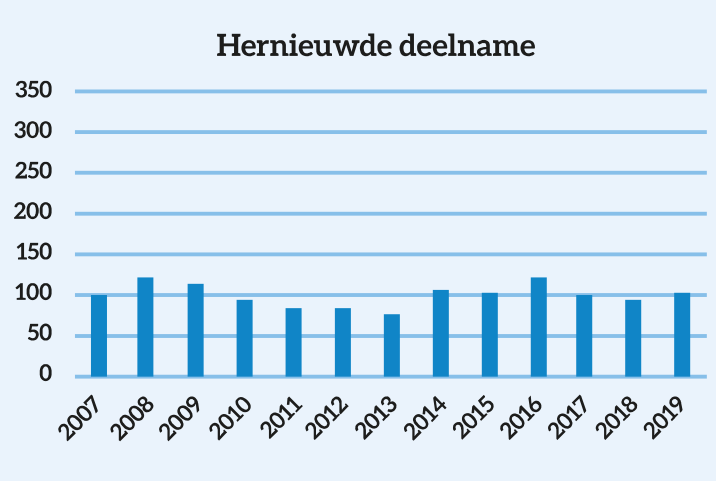

NIEUWE VRAGEN

Deze cijfers van het pensioenfonds leveren misschien wel meer nieuwe vragen op dan worden beantwoord. Nicole Mastenbroek is al langer geïnteresseerd in deze materie. In haar rol op de faculteit Diergeneeskunde heeft ze dagelijks contact met dierenartsen in spe. De aannames over het grote aantal jonge dierenartsen die de praktijk verlaten, maar ook de aannames over de redenen die zij daarvoor zouden hebben, zijn haar een doorn in het oog omdat er -voor zover bekend– geen onderzoek aan deze stellingen ten grondslag liggen. Als rasechte onderzoeker wil ze dit wel eens goed uitgezocht hebben. Dit was de aanleiding om opdracht te geven aan Yvonne Goverts (organisatie- en communicatiedeskundige) en Danse Sonneveld (dierenarts) om hun masterthesis van de opleiding 'Executive master of management and organization' aan TIAS School for Business and Society hieraan te wijden. Yvonne en Danse onderzoeken de redenen die recent afgestudeerde Nederlandse dierenartsen hebben om te stoppen met werken in de praktijk. Om deze vraag te beantwoorden organiseerden ze focusgroepen met dierenartsen die tussen één en tien jaar geleden zijn afgestudeerd. Met de informatie, verkregen uit de focusgroepen, construeerden ze een vragenlijst die ze begin maart (exact wanneer dit TvD uitkomt) zullen verspreiden onder alle dierenartsen die zijn afgestudeerd tussen 2009 en 2019. In deze vragenlijst gaan ze in op carrièrekeuzes en specifiek voor de dierenartsen die inmiddels niet meer werkzaam zijn in de praktijk, de redenen om deze stap te zetten. De verwachting is dat het onderzoek nog voor de zomer afgerond is.

Danse Sonneveld is naast haar reguliere werkzaamheden en studie in 2018 begonnen aan het opleidingstraject dat voorafgaat aan een functie als bestuurslid bij het Pensioenfonds voor Dierenartsen. Afgelopen najaar heeft de Nederlandsche Bank haar betrouwbaar en geschikt bevonden en sinds januari 2020 maakt ze deel uit van het bestuur. Met haar 35 jaar is ze het jongste bestuurslid.

Afgestudeerd tussen 2009 en 2019 en wil je meewerken aan dit onderzoek? Of ben je gewoon geïnteresseerd in het onderwerp? Op de **KNMvD-website** vind je meer informatie.